

TRĂSĂTURI DE PERSONALITATE LA POLIȚIȘTII OPERATIVI

*Lenuța Olaru, drd.,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău,*

PERSONALITY TRAITS OF OPERATIVE POLICEMAN

*Lenuța Olaru, PhD candidate,
“Ion Creanga” State Pedagogical University of Chisinau*

ORCID: 0009-0007-2141-9088

olarulenuta59@gmail.com

CZU: 159.923:351.74

DOI: 10.46727/c.v1.24-25-03-2023.p47-51

Abstract. The environment in which we work influences our personality and requires the alignment of personal and institutional values. The present study aims to capture the dominant personality traits of police officers in operational structures and to identify the most important personal values for which this professional category opts. This study examines a sample of 87 police officers from operative environment. The results highlighted the fact that police officers in the operational environment are sociable and active people. Regarding the personal values assumed by the respondents, they are in agreement with the military institutional values (Social relations, Compliance with the rules, Safety, Autonomy and Professional recognition).

Keywords: personality traits, personal values, police officers, operative environment

I. Delimitări conceptuale

Studiile au arătat că trăsăturile de personalitate sunt predictorii ai performanței polițiștilor [7, p. 649-675]. Teoria socioanalitică [5, p. 55-89] propune generalizări utile cu privire la influența diferențelor de personalitate asupra modului în care oamenii se comportă la locul de muncă.

Modelul celor cinci factori – FFM [2, p. 417-440] reprezintă un instrument foarte util pentru înțelegerea personalității. Mai precis, factorii Conștiinciozitate, Amabilitate și Stabilitate emoțională au rol predictiv în înțelegere, iar Extraversia și Deschiderea sunt importanți pentru reușită și progres.

Cercetătorii au raportat, de asemenea, descoperiri empirice, arătând că Modelul celor cinci factori prezice performanța polițiștilor. Cu toate acestea, factorii și scalele relevanți par să difere în anumite studii. De exemplu, polițiști performanți în activitate au obținut scoruri mari la scale care măsoară extraversia și deschiderea [4, p. 679-686]. Alți autori au demonstrat că stabilitatea emoțională, extraversia și conștiinciozitatea sunt cei mai buni predictorii ai performanței la polițiști [1, p. 2-9].

Cu toate acestea, nu există încă dovezi consistente pentru predictorii de personalitate ai performanței la polițiști în situații contextuale specifice de aplicare a legii pe teren.

II. Metodologia cercetării

1. Obiectivele cercetării

Studiul de față își propune evaluarea personalității și a valorilor personale ale polițiștilor din mediul operativ.

Scopul cercetării este acela de a surprinde trăsăturile de personalitate dominante ale polițiștilor din structurile operative și de a stabili cele mai importante valori pentru care optează această categorie profesională.

2. Ipotezele cercetării

Având în vedere obiectivele enunțate anterior, ne-am ghidat în realizarea acestora pe următoarele ipoteze cu caracter exploratoriu:

H1. Prezumăm faptul că polițiștii vor înregistra scoruri ridicate la factorii de personalitate sociabilitate și activitate; și scoruri scăzute la factorii impulsivitate, neuroticism-anxietate și agresivitate-ostilitate;

H2. Prezumăm, de asemenea, faptul că valorile personale asumate de către lucrătorii de poliție vor fi în acord cu valorile instituționale, specifice mediului polițienesc (ex. autoritatea, respectarea regulilor, ș.a.).

3. Metoda și studiul participanților

Cercetarea a folosit ancheta pe bază de chestionar pe un eșantion alcătuit din 87 de subiecți, cu vârste cuprinse între 23 și 55 ani, lucrători de poliție care activează în domeniul investigării criminalității – structură operativă. 86,2% dintre subiecți sunt de gen masculin și 13,8% de gen feminin.

Tabelul 1. Distribuția subiecților în funcție de gen

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid masculin	75	86.2	86.2	86.2
feminin	12	13.8	13.8	100.0
Total	87	100.0	100.0	

Tabelul 2. Distribuția subiecților în funcție de vârstă

	N	Minimum	Maximum	Mean
Varsta	87	23	55	37.24
Valid N (listwise)	87			

4. Instrumentele de cercetare

Structura personalității a fost evaluată cu ajutorul Chestionarului ZKPQ, iar valorile personale cu ajutorul Chestionarului de evaluare a valorilor V21, ambele instrumente făcând parte din platforma electronică CAS++.

Chestionarul Zuckerman-Kuhlman Personality Questionnaire - ZKPQ urmărește evaluarea a cinci factori de personalitate care constituie dimensiunile Modelului alternativ cu cinci factori (the Alternative Five-Factor Model – AFFM): căutarea impulsivă de senzații, sociabilitatea, neuroticismul-anxietatea, agresivitatea-ostilitatea și activitatea.

Chestionarul de evaluare a valorilor V21 măsoară șapte valori personale care pot fi relevante pentru orientarea și consilierea în carieră: recunoaștere profesională, autoritate, relații sociale, autonomie, siguranță, respectarea regulilor și provocare.

5. Prelucrarea și interpretarea rezultatelor

Datele colectate au fost analizate cu ajutorul programului de prelucrare statistică SPSS 16.0.

H1. În ceea ce privește prima ipoteză, prezumăm că polițiștii vor înregistra scoruri ridicate la factorii de personalitate sociabilitate și activitate; și scoruri scăzute la factorii impulsivitate, neuroticism-anxietate și agresivitate-ostilitate. Am prelucrat datele obținute cu ajutorul analizei descriptive, astfel:

Tabelul 3. Mediile scorurilor obținute la scalele de personalitate

	N	Minimum	Maximum	Mean
Sociabilitate	87	0	17	11.84
Căutare Impulsivă de Senzații	87	0	16	5.69
Activitate	87	2	16	11.47
Neuroticism - Anxietate	87	0	15	1.07
Agresivitate - Ostilitate	87	0	12	3.64
Dezirabilitate	87	0	9	3.76
Valid N (listwise)	87			

Valoarea medie a scorurilor obținute la factorul Sociabilitate este 11,84, urmată îndeaproape de media scorurilor la factorul Activitate – 11,47. Valori scăzute se înregistrează la factorii de personalitate Căutare impulsivă de senzații – 5,69, Neuroticism-Anxietate – 1,07 și Agresivitate-Ostilitate – 3,64. Media valorilor la factorul Dezirabilitate se situează sub media teoretică – 3,76.

H2. Referitor la cea de-a doua ipoteză, prezumăm faptul că valorile personale asumate de către lucrătorii de poliție vor fi în acord cu valorile instituționale, specifice mediului polițienesc (ex. autoritatea, respectarea regulilor, ș.a.). Studiul a evidențiat următoarele:

Tabelul 4. Mediile scorurilor obținute la Chestionarul de evaluare a valorilor

	N	Minimum	Maximum	Mean
Relatii Sociale	87	11	15	13.80
Respectarea Regulilor	87	9	15	13.00
Siguranța	87	8	15	11.99
Autonomie	87	7	15	11.15
Recunostere Profesionala	87	3	15	10.03
Provocare	87	3	15	8.83
Autoritate	87	3	13	6.64
Valid N (listwise)	87			

Din datele obținute, valorile cele mai mari le înregistrează scalele: Relații sociale, Respectarea regulilor, Siguranță, Autonomie și Recunoaștere profesională. Valori ușor peste media teoretică înregistrează Provocarea și Autoritatea.

6. Concluzii:

- Analiza mediilor scorurilor obținute la scalele de personalitate a evidențiat valori ridicate la factorul Sociabilitate și factorul Activitate. Valori scăzute sunt înregistrate la factorii Căutare Impulsivă de Senzații, Neuroticism-Anxietate și Agresivitate-Ostilitate;
- Analiza mediilor scorurilor obținute la Chestionarul de evaluare a valorilor indică Relațiile sociale, Respectarea regulilor, Siguranța, Autonomia și Recunoașterea profesională, ca fiind valori personale asumate de polițiști;
- Suplimentar, am dorit să cercetăm dacă există diferențe semnificative de gen în ceea ce privește trăsăturile de personalitate. Am prelucrat statistic datele obținute, folosind Testul t pentru eșantioane independente, urmărind dacă mediile scorurilor la scalele de personalitate diferă semnificativ în funcție de variabila gen. Rezultatele au indicat că mediile scorurilor la scalele de personalitate, pentru cele două variabile (masculin și feminin), nu diferă semnificativ;

- Genul nu influențează nici alegerea valorilor personale la polițiști (rezultatele au indicat faptul că mediile scorurilor la scalele de valori, pentru cele două variabile - masculin și feminin - nu diferă semnificativ statistic);
- În ceea ce privește influența vârstei asupra trăsăturilor de personalitate, singura corelație semnificativă statistic a fost înregistrată în raport cu scala Neuroticism – Anxietate: există o relație pozitivă semnificativă statistic între vârstă și neuroticism-anxietate ($r=0,217$, la un prag de semnificație $p<0,05$);

Tabelul 5 – Relația dintre variabilele vârstă și Neuroticism-Anxietate

		NeuAnx	Varsta
NeuAnx	Pearson Correlation	1	.217*
	Sig. (2-tailed)		.043
	N	87	87
Varsta	Pearson Correlation	.217*	1
	Sig. (2-tailed)	.043	
	N	87	87

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

- Vârsta nu influențează semnificativ statistic alegerea valorilor personale la polițiști.

7. Discuții:

Studiul realizat a evidențiat că polițiștii din mediul operativ sunt persoane sociabile și active. Ei au multe contacte sociale și le place să se afle între oameni. De asemenea, aceștia sunt oameni activi și practică activități fizice. Lucrătorii de poliție își planifică activitatea și nu sunt amatori de schimbare. Aceștia au răbdare cu ceilalți și nu folosesc cuvinte dure, chiar dacă sunt furioși. Au stăpânire de sine și nu se îngrijorează pentru lucruri lipsite de importanță.

În ceea ce privește valorile personale asumate de către respondenți, acestea sunt în acord cu valorile instituționale militare:

- Relații sociale – construirea, dezvoltarea și menținerea unor relații plăcute, necompetitive cu oamenii cu care intră în contact.
- Respectarea regulilor – este important să își desfășoare atribuțiile după reguli clar stabilite.
- Siguranță – polițiștii au nevoie să știe exact ce urmează să se întâmple, care sunt factorii implicați, ce au de făcut, care sunt urmările.
- Recunoaștere profesională – pentru o astfel de persoană este important să fie respectată de ceilalți, de aceea ea trebuie să fie competentă în domeniul său de activitate.

Faptul că nu există diferențe de gen semnificative în ceea ce privește trăsăturile de personalitate poate fi explicat prin tendința sistemelor militare de a uniformiza sarcinile și atribuțiile de serviciu, fără diferențe legate de genul lucrătorilor. Același argument poate fi adus și în ceea ce privește valorile personale asumate.

Vârsta nu influențează statistic semnificativ alegerea valorilor personale la polițiști. Se înregistrează o corelație pozitivă între vârstă și scala de anxietate, tendință care nu este specifică mediului militar, ci este general valabilă pentru întreaga populație.

Vom încerca în studiile viitoare să evaluăm și trăsăturile de personalitate la polițiștii din mediul neoperativ, pentru a surprinde eventuale influențe ale mediului de muncă asupra personalității personalului militar.

BIBLIOGRAFIE

1. BLACK, J. *Personality testing and police selection: Utility of the "Big Five."*, New Zealand Journal of Psychology, 2000, 2-9 p., ISSN: 0112-109X;
2. DIGMAN, J. M. *Personality structure: Emergence of the five factor model.* Annual Review of Psychology, 1990, 41, 417- 440 p., <https://doi.org/10.1146/annurev.ps.41.020190.002221>
3. Handbook of Marketing Scales. Chapter 3 – Values and goals, 155 – 160 p., la adresa http://www.sagepub.com/upm-data/38132_3.pdf (vizitat 02.03.2023).
4. HOGAN, R. *Personality characteristics of highly rated policemen.* Personnel Psychology, 1971, 24, 679-686 p., DOI:10.1111/j.1744-6570.1971.tb00381.x
5. HOGAN, R. *A socioanalytic theory of personality.* In M. M. Page (Ed.), Nebraska Symposium on Motivation, Lincoln, NE: University of Nebraska Press. 1983, 55-89 p., PMID: 6843718
6. MICLEA, M.; PORUMB, M; COTÂRLEA, P.; ALBU, M., Cognitrom Assessment System, Cluj-Napoca, Editura ASCR, 2009, ISBN 978-973-7973-73-3
7. VARELA, J. G.; BOCCACCINI, M. T.; SCOGIN, F.; STUMP, J., & CAPUTO, A. *Personality testing in law enforcement employment settings: A meta-analytic review.* Criminal Justice and Behavior, 2004, 31, 649-675 p., 10.1177/0093854804268746